Nr. 92 Koźmin, sobota dnia 18 listopada 1922 r. Rok 35

Przedpłata:
Miesięcznie { w ekspd. 200 mk. / na poczcie 210 mk.
Numer pojedyńczy . 30 marek
Administracja Koźmin

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia: przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam. 30.00 mk
mm reklam. 1-ł. na str 3-ł. 50.00 mk
Telefon nr. 34

Dział urzędowy

Nr. 545. **Okólnik nr. 322.**

Do P. Przewodniczących Wydziałów powiatowych o pomoc ubogim.

Przypominając mój okólnik z dnia 25 stycznia 1922 l. dz. 546/21 III L. w powyżej podanym przedmiocie upraszam P. P. aby gminom oraz obszarom dworskim ich powiatu wskazali, iż obowiązki wynikające z ustawy o miejscu zamieszkania pod względem wsparcia z 30. 5. 1908 winni wykonywać w rozmiarach odpowiadających dzisiejszym stosunkom ekonomicznym wzgl. drożyźnianym. W szczególności należy przypomnieć wspomnianym związkom oraz obszarom dworskim izby miały starania o każdego ubogiego o przyzwoitą pomocy dopilnowując, aby takie osoby uzyskały odpowiednie świadczenia wynikające już to z kontraktów pracy już to z zobowiązań opartych na przepisach ustawowych.

Jeśli ubogi z żadnego z wyżej wymienionych tytułów korzystać nie może wówczas związek wspierania ubogich winien udzielić wsparcia wystarczającego na konieczne potrzeby dla utrzymania życia ubogiego i członków jego rodziny.

Jak wiadomo gminy zobowiązane są wstawić do swych preliminarzy budżetowych kwoty potrzebne i na opędzenie kosztów związanych z udzielaniem pomocy ubogim. Panowie Przewodniczący przy kontrolowaniu repartacji gminnych na potrzeby gminne w tem na opiekę nad ubogimi winni skorzystać z upoważnień zawartych w §§ 119 i 141 ordynacji wiejskiej z 3 7. 1891 z Wyroku R. Sądu administracyjnego z 11 6. 1895. (Pr. V. Bl. 17/95) tudzież w § 85 ustawy o właściwości władz z dn. 1 8. 1883 wobec gmin, które do swego preliminarza nie wstawiły kwot potrzebnych do odpowiedniej dzisiejszym warunkom opieki nad ubogim — zarządzili przymusowe preliminowanie tego rodzaju wydatków wystarczających na wspomnianą opiekę.

Jak wiadomo gminy gorzej sytuowano po myśli § 8 ustawy z 30 5 1908, o miejscu zamieszkania pod względem wsparcia za pośrednictwem właściwego Wydziału Powiatowego stawiają wnioski o zapomogę.

Zwracam uwagę na regulamin z 8 3. 1907 Dz. Urzędowy b. Rejencji Poznańskiej i Bydgoskiej rocznik 1907 str. 348 wzgl. 235, dotyczący rozdziału rent państwowych dla gorzej sytuowanych powiatów i gmin a mianowicie na część II paragrafu I, według której w mowie będące gminy na podstawie uchwały Wydziału Krajowego i pana Wojewody mogą jeszcze otrzymać osobne fundusze na polepszenie opieki nad ubogiemi. Dlatego Panowie Przewodniczący powiatów oopilnują, aby gminy źle sytuowane w wnioskach skierowanych za pośrednictwem Panów Przewodniczących i Urzędu Wojewódzkiego do Wydziału Krajowego osobno starały się o wspomniane **nadzwyczajne** fundusze przeznaczone na omawiane polepszenie opieki nad ubogimi.

Co się dotyczy opieki nad ubogimi w **obszarach dworskich** to winny one na równi z gminami ją spełniać a w wypadku, gdy obszar dworski należy do kilku posiedzicieli to po myśli § 8 u. wykonawczej z 8 3. 1871 do ustawy z 30 5. 1908 o miejscu zamieszkania pod względem wsparcia na wniosek Przewodniczącego obszaru dworskiego omawiana opieka ma być oparta na statucie. Po myśli § 141 wyżej przytoczonej ordynacji wiejskiej Panowie Przewodniczący winny wpłynąć na Zarządy obszarów dworskich, w których opieka nad ubogimi jest niewystarczającą mianowicie jeżeli opierają się na dawnych nieaktualnych, ze względu na dzisiejsze warunki statutach, aby ułożyli nowe statuty i przedłożyli je do zatwierdzenia Wojewódzkiemu Sądowi administracyjnemu. Dołączam wzór w mowie będącego statutu dla ew. użytku.

O swych zarządzeniach w sprawach poruszonych w niniejszem okólniku zechce Pan Przewodniczący zdać sprawę w przeciągu 8 tygodni.

— L. dz. 3674/22 V. B. —

Poznań, dnia 3 października 1922 r.

Wojewoda Poznański
(—) Dr Celichowski m. D.
Za zgodność (—) Wagner star. sekr.

Powyższe rozporządzenie podaje w ślad za ogłoszeniem mojem w Orędowniku powiatowym nr. 15, z dnia 22 lutego 1922 r. wszystkim Związkom ubogich gmin i obszarom dworskich do zastosowania się i zoreferowania mi o stanie opieki nad ubogiemi w ciągu 10 dni.

W raporcie należy podać imię i nazwisko każdego ubogiego z osobna oraz wysokość wsparcia.

Wzór w mowie będącego statutu dla ewtl. użytku mogą pp. sołtysi i przełożeni obszarów dworskich otrzymać w swoich odnośnych komisarjatach obw.

— L. ez. 150/22 W. P. —

Koźmin, dnia 13 listopada 1922.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Czarnecki.

Nr. 546. **Rozporządzenie**

Ministra Spraw Wojskowych w sprawie rejestracji wszystkich obywateli Państwa Polskiego, posiadających stopnie oficerskie względnie równorzędnie.

Na mocy ustawy Sejmowej z dnia 17. 6. 1919 r. „O spisie oficerów" oraz oraz art. 107 tymczasowej ustawy „O powszechnym obowiązku służby wojskowej" Dziennik Praw Państwa Polskieg„ nr. 13/18 pkt. 28. zostali powołani do rejestracji w terminie od dnia 1. 7. 1922 do dnia 31 7. 1922 wszyscy obywatele Państwa Polskiego posiadający stopnie oficerskie względnie równorzędne bez względu na to, czy stopnie te uzyskali w armjach obcych, polskich formacjach wojskowych czy też w armji polskiej.

Pomimo nakazanego terminu rejestracji część oficerów zgłasza się do niej jeszcze obecnie, co powoduje opóźnienie wydania listy starszeństwa oficerów rezerwy.

Z dniem 1 12. 1922 r. zamykam czynności rejestracyjne w Powiatowych Komendach Uzupełnień. Po tym terminie Komendanci P. K. U. żadnych zgłoszeń przyjmować nie będą.

Listą starszeństwa oficerów rezerwy będą objęci tylko ci oficerowie rezerwy, którzy zgłoszą się jeszcze do rejestracji przed ostatecznym terminem t. j. 1 grudnia 1922 roku.

Minister Spraw Wojskowych
(—) Sosnkowski,
generał dywizji

Nawiązując do powyższego nakładam na wszystkich oficerów wzgl. równorzędnych, którzy się do 1 12. 1922 r. zarejestrują w P. K. U., obowiązek zgłaszania w P. K. U. wszystkich zmian miejsc zamieszkania. Niezastosowanie się do powyższego może w razie niemożliwości odnalezienia zarejestrowanego przez władze wojskowe, pociągnąć za sobą skreślenie z listy starszeństwa oficerów rezerwy t, j. utratę stopnia oficerskiego.

Dowódca Okręgu Korpusu Nr. VII.
(—) Raszewski,
generał dywizji

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— L. dz. 399/22 St. I. —

Koźmin, duia 15 listopada 1922 r.

Starosta, w z. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 547. Do Zarządu gminy Elżbietków zostali na przeciąg 6 lat wybrani i zatwierdzeni:

1. gospodarz Jan Jańczak z Elżbietkowa, jako I. ławnik,
2. gospodarz Stanisław Ławniczak z Elżbietkowa, jako II. ławnik,
3. gospodarz Andrzej Kowalski z Elżbietkowa, jako zastępca ławnika.

— L. dz. 1254/22 W. P. I.. —

Koźmin, dnia 13 listopada 1922.

Przewodniczącej Wydziału Powiatowego
Czarnecki.

Nr. 548. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić się do Niemiec.

1. Fuhs Regina, wdowa po kupcu wraz z córką z Koźmina.
2. Alt Juljanna, wdowa z Lipówca.
3. Bernard Haase, handlarz z Koźmina wraz z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 13 listopada 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 549. **Upomnienie**

Zarządy gmin i dworów wzywa się do bezzwłocznego wpłacenia rent, do Banku Rentowego (t. zw. Renten-bank-renten) za rok 1922. Osobnych zawiadomień się nie wysyła.

Koźmin, dnia 17 listopada 1922.

Kasa Skarbowa, Kopczyński

Dział nieurzędowy

Pożyczka złota

Na mocy ustawy z dnia 26 9. 22 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83 z dnia 1/10 22 r. poz. 741 i 742) wypuszczona została

8 % Państw. Pożyczka złota 1922 r. I. Emisji z pięcioletnim terminem spłaty w ogólnej kwocie mkp. 15 miljardów i 15 miljonów złoty polskich w odcinkach opiewających na mk. polskich łącznie na złote polsk. po:

mkp. 10 000 i złp. w złocie 10
mkp. 50 000 i złp. w złocie 50

Ponieważ część złotowa oblicza się obecnie po mkp. 1 400,— zatem cena emisyjna wyżej podanych odcinków wynosi mkp. 24 000,— wzgl. 120,000,— połowa należności za subskrybowaną sumę może być wpłacona w 5 % Pożyczce Długoterminowej lub Krótkoterminowej.

Dopuszczalne są zapisy ratalne, lecz tylko do dn. 15/11 1921 r. przyczem przy zapisie wnosi się . . . . . 20% ceny emisyjnej
II rata do 15/12 22 r. . . . 40% ceny emisyjnej
III rata do 15/1 23. r. . . . 40% ceny emisyjnej
t. j. w terminie zamknięcia subskrypcji.

Sprzedaż będzie dokonywana do dnia 15 stycznia 1923 r. w Centralnej Kasie Państwowej, Kasach Skarbowych, Oddziałach Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej i Powiatowej Kasie Oszczędności.

W celu zainteresowania szerszego ogółu powyższą pożyczką Oddziały P. K. K. P. powierzają bankom przwatnym swych rejonów placówki sprzedaży, jednakże te narazie przyjmują subskrypcje jedynie gotowizną bez spłat ratalnych oraz bez wpłat 5% Obligacjami Odrodzenia.

Za część złotową posiadacz otrzyma albo: a) ilość franków szwajcarskich na ile złotych opiewa obligacja b) tyle dolarów, wiele wypadnie z przeliczenia sumy złotych na dolary, licząc po 0,193 dol. za 1 złoty, c) ilość mk. polsk. ile wypadnie p/g kursu dolara w miesiącu poprzedzającym wykup, te same zasady stosują się do kuponów.

Ze względu na powyższe dogodne warunki, wysokie oprocentowanie, każdy winien swe wolne fundusze lokować 8% Państwowej Pożyczce Złotej.

Dyrekcja Oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Ostrowie.

Ostateczne wyniki wyborów do Sejmu.

Lista nr. 1 (Polskie Stronnictwo Ludowe) mandatów 58 + 12 z listy państwowej.

Lista nr. 2 (Polska Partja Socjalistyczna) mandatów 33 + 7 z listy państwowej.

Lista nr. 3 (Wyzwolenie, Grupa Thugutta) mandatów 39 + 8 z listy państwowej.

Lista nr. 4 (Żydowski „Bund") nie uzyskała mandatu.

Lista nr. 5 (Komuniści) mandatów 2.

Lista nr. 6 (Rady Ludowe) mandatów 1.

Lista nr. 7 (Narodowa Partja Robotnicza) mandatów 14 + 2 z listy państwowej.

Lista nr. 8 (Chrześcijański Zw. Jedności Narodowej mandatów 140 + 29 z listy państwowej.

Lista nr. 10 (Unja Państwowa) nie uzyskała mandatu.

Lista nr. 11 (Poalej-sjoniści) nie uzyskała mandatu.

Lista nr. 12 (Zblokowanie kresowe: 5 ludowców 1 z grupy p. Skulskiego i jeden mandat bezpartyjny) mandatów 7 + 1 z listy państwowej.

Lista nr. 13 (P. S. L. lewica p. Stapińskiego) mandatów — 1.

Lista nr. 14 (grupa p. Rossetta) nie uzyskała mandatu.

Lista nr. 15 (grupa Okonia) mandatów 4.

Lista nr. 16 (Blok mniejszości narodowych) mandatów 52 + 11 z listy państwowej.

Lista nr. 17 (Sjoniści) mandatów 13 + 2 z listy państwowej.

Lista nr. 18 (inwalidzi i zdemobilizowani wojskowi) nie uzyskała mandatu.

Lista nr. 20 (grupa Priłuckiego) mandatów 1.

Lista nr. 21 (niezależni socjaliści, Drobner) nie uzyskała mandatu.

Lista nr. 22 (Związek Kresowy) mandatów 1.

Lista nr. 24 (Ukraińcy) mandatów 5.

Przypuszczalny skład Senatu.

Warszawa, 16. 11. Według dotychczasowych obliczeń skład Senatu będzie następujący;

nr. 8 — 40	mandatów	i 9 mand.	z listy państw.
nr. 1 — 14	„	i 3	„ „ „
nr. 2 — 6	„	i 1	„ „ „
nr. 3 — 7	„	i 1	„ „ „
nr. 7 — 3	„		„ „ „
nr. 16 — 22	„	i 4	„ „ „
Zw. Kresów — 1.			

Sprawy polskie

ZWOŁANIE SEJMU I SENATU.

Przez ministrów p. Nowak, przedstawił do podpisu p. naczelnikowi państwa dekret o zwołaniu na dzień 28 sejmu i senatu.

W przeddzień zbierze się na posiedzenie pożegnalne sejm konstytucyjny.

Zamknięcie kadencji Sejmu ustawodawczego nastąpi dn. 27 b. m., a otwarcie obrad pierwszego zwykłego Sejmu i pierwszego Senatu nazajutrz, we wtorek, 28 b. m., w przeddzień rocznicy listopadowej.

Otwarcia sesji dokona w myśl postanowień ustawy przejściowej Naczelnik Państwa: w południe sejmowej, wieczorem senackiej.

Sejm i Senat obradować będą w gmachu przy ul. Wiejskiej.

UROCZYSTOŚCI PRZY OTWARCIU SEJMU I SENATU.

Między Prezydjum Rady Ministrów a kancelarją cywilną Naczelnika Państwa i protokółem dyplomatycznym Ministerjum Spraw Zagranicznych odbywają się narady w sprawie ustalenia programu uroczystości w dzień otwarcia Sejmu i Senatu.

Wiadomości miejscowe

Koźmin. Przedstawienie amatorskie. W niedzielę 19 listopada b. r. urządza miejscowe „Towarzystwo Przemysłowców“ przedstawienie amatorskie na sali pana Mrozkowiaka. Początek punktualnie o godzinie 8-mej wieczorem, otwarcie kasy pół godziny przedtem. Odegranem będzie arcywesoła trzyaktowa komedja Bałuckiego „Radca pana Radcy“. Kto zna utwory Bałuckiego pospieszy niechybnie na przedstawienie, kto niezna, niech także pospieszy a nie zawiedzie się napewno. Bliższe szczegóły dowiedzieć się można z afiszy rozlepionych w mieście.

Wiadomości pozamiejscowe

Warszawa. (Wykrycie wielkiej kradzieży). Urząd śledczy w Warszawie wykrył wielką kradzież w sklepie manufaktury pod firmą „Mój sklep“ w Warszawie, przy ul. Widok 22. Skradziono tam manufaktury na sumę około 5 miljonów marek. Obserwacja urzędu śledczego wykazała, że towar ten znajduje się w sprzedaży na mieście w szeregu sklepów a m. inn. i w restauracji niejakiego Stanisława Śniadowskiego. Dokonana rewizja w mieszkaniu prywatnem właściciela restauracji wykazała, że tam właśnie przechowany był cały skradziony materjał.

Wilno. (Bójka w cerkwi prawosławnej). W niedzielę, podczas nabożeństwa w prawosławnym klasztorze Św. Ducha doszło do bójki. Archimandryta Antoni wygłosił kazanie na temat, jakiem przestępstwem jest szerzenie nienawiści w społeczeństwie. Z pośród zebranych dał się słyszeć głos: Wy sami siejecie nienawiść. Zebrani rzucili się na przerywającego kazanie, chcąc go wyrzucić z cerkwi. Jednak znaleźli się zwolennicy protestującego, którzy wzięli go w obronę i z tego powodu wybuchła bójka.

Poznań. Łagodna zima. Wedle przepowiedni stuletniego kalendarza tegoroczna zima ma być łagodną. Listopad zmienny z małemi opadami, w grudniu opady śnieżne, to samo w styczniu. W lutym pogoda śnieżno-deszczowa, marzec natomiast ma przynieść już ciepłe dni. Oby sprawdziły się przepowiednie kalendarza, bo sroga zima spowodowałaby nędzę, gdyż za centnar węgla żądają już w naszem mieście 4 100 marek. — Smieszne to — a zarazem tragiczne.

— Echa napadu rabunkowego w pociągu. Pomiędzy stacjami Trzciniec a Brzoza pod Inowrocławiem dokonano dnia 26 u. m., o czem już donosiliśmy, w pociągu napadu rabunkowego na dyrektora tow. akcyjnego „Len“ z Torunia, pana Barczaka. Zbrodniarz ubezwładnił pana B. uderzeniem w głowę twardem narzędziem, poczem wyrzucił go z pociągu. Ciężko rannego przewieziono do Bydgoszczy, gdzie po trzech dniach umarł. Osoby, które w nocy z dnia 26 na 27 października jechały w stronę Bydgoszczy, uprasza się, aby o ewentualnych spostrzeżeniach swoich co do wypadku samego lub osób podejrzanych powiadomić zechciały urząd śledczy policji państwowej w Poznaniu.

Toruń. (Śmierć przymitnika spirytusu). W ubiegłym tygodniu zdarzył się w nocy w pociągu Poznań—Warszawa, niedaleko Torunia okropny wypadek strasznej śmierci przemytnika spirytusu. Człowiek ów przechowany miał pęcherz z spirytusem w dolnej części ubioru. W wagonie udał się do toalety, gdzie zapalił papierosa i w tej chwili przesiąkła spirytusem z nieszczelnego pęcherza odzież, zapaliła się, a nieszczęśliwy wybiegł, gorejąc jak żywa pochodnia. Współpasażerowie postarali się o wstrzymanie pociągu, z nieszczęśliwego człowieka zdarto płonącą odzież, lecz uległ on takim okropnem poparzeniem, że wkrótce zmarł.

Mogilno. (Nieszczęśliwe wypadki). 17-letni Kozłowski wskoczył na pociąg z węglami, aby sobie nazrzucać węgli; przy zeskakiwaniu dostał się pod koła pociągu i utracił obydwie nogi. — Pewien 13-letni chłopak, chcąc przytrzymać spłoszone konie, został rzucony pod pług parowy; koło maszyny przeszło mu przez głowę, tak, że poniósł śmierć na miejscu.

Jarocin. Książę von Radolin z Jarocina otrzymał przyznanie obywatelstwa polskiego. — Jak widać, Niemcy zapomnieli o swem przysłowiu: In Polen ist nichts zu holen.

Polskie Herby. (Narzeczony zginął z wyprawą ślubną.) Przed kilku dniami do Józefa Pasieki, robotnika kolejowego zam. w Herbach Polskich, zgłosił się młody człowiek i oświadczył się o rękę córki P. Ponieważ córka na związek ten chętnie się zgodziła, przeto oświadczyny zostały przyjęte i po 4 dniach ogłoszono zapowiedzi, a ponieważ narzeczony nie posiadał kompletnie nic, przeto przyszły teść przyszedł zaraz mu z pomocą i ofiarował mu całą wyprawę ślubną, złożoną z garniturą, kamaszy, bielizny itd.

Jednakże po ogłoszeniu zapowiedzi, narzeczony znikł, zabierający że sobą otrzymaną od Pasieki garderobę ślubną.

Wobec tego, że córka została bez narzeczonego ojciec czyni poszukiwania za przyszłym zięciem, aby mu odebrać podarowaną na ślub garderobę.

Rozmaitości

Litery na niebie.

Angielski lotnik wojskowy, major Saveg wynalazł sposób pisania na niebie liter za pomocą dymu kondensywanego. Major skonstruował specjalny aparat, wyrzucający pod silnem ciśnieniem gęsty ciężki i tłusty dym, który trzyma się przez dłuższy czas w powietrzu. Ażeby za pomocą tego aparatu pisać litery na niebie, samolot musi wykonywać nadzwyczaj trudne ewolucje i za każdym razem zamykać lub otwierać aparat dymowy. Oczywiście wynalazek został wykorzystany w Anglji i Ameryce przedewszystkiem w celu reklamy. Major Saveg został zawalony zamówieniami firm, które chcą reklamować się za pomocą „liter na niebie“. Wynalazca wyznaczył taryfę 50 funt szterlingów (około 3 milj. marek polskich) za słowo, składające się z czterech liter.

TARYFA
do poboru targowego w mieście Koźminie

Na miejsce taryfy z dnia 1 marca 1921 względnie dodatku z dnia 1 października 1921 ustala się za zgodą Rady Miejskiej następującą taryfę i pobiera się.

I. w dzień jarmarku

a) od zajętego miejsca za 1. metr kwadratowy lub bieżący — pięćset	500,—	mk.
b) za wóz — pięćset	500,—	mk.
c) od świni — trzysta	300,—	mk.
d) od jednej sztuki bydła — pięćset	500,—	mk.
e) od konia — tysiąc	1 000,—	mk.
f) od kozy — pięćdziesiąt	50,—	mk.

II. w dni targowe

a) od świni ponad jeden centnar — dwieście	200,—	mk
b) od świni ponad pół do jednego centnara — sto	100,—	mk.
c) od prosięcia do 50 funtów — dwadzieścia	20,—	mk.

Uwaga ad I. a. Każdy rozpoczęty metr kwadratowy względnie bieżący liczy się za cały.

Taryfę targową z dnia 1 marca 1921 względnie dodatek z dnia 1 października 1921 znosi się.

Koźmin dnia 26 września 1922 r.

Magistrat
(—) Nowakowski

Balcerek — Sz. Kaczmarek

Powyższą taryfę zatwierdza się z tem, że obowiązywać będzie od dnia zatwierdzenia.

Poznań, dnia 21 października 1922 r.

W Imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
Przewodniczący
(Pieczęć) (—) Begale

Zatwierdzenie U. 2166/22 S. A.

Powyższą taryfę o poborze targowego w mieście Koźminie podajemy do wiadomości.

Koźmin, dnia 16 listopada 1922.

Magistrat
Nowakowski

Za tak liczne nadesłane nam życzenia składamy na tej drodze nasze

serdeczne podziękowanie

Jan Mikołajczak z żoną

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie